

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 22.

Luni, 27. Maiu

1846.

О ИМПРЕСИЕ

Джкпнатъ останаѣлор ротънї кѣ прїлежъла ревїзїеї дела 22. Априліе 1846. Бъзвредїї. Дн Тїпографїа лѣї К. А. Росетї шї Вїнтерхалдер. 1846.

Пѣдїнї ера ла пѣтър останаї Ротънїеї,
Дар кѣнд але лор чете не лѣчїл кѣмпнїеї
Мъреѣ днпїнтаръ кѣ пас рѣсвѣторъ;
Din сѣлїде дїн кофѣрї, дїн артеле албїте,
Кѣнд соареле, дн знде, дн разе азрїте
Лѣмпна днї рѣсфрѣнсе не стеагъла трїкологр;

Кѣнд каїї репезї аѣерї, кѣ коате рѣсфїрате,
Кѣ пѣрїле апрїнсе, кѣ гѣрїле спѣтате,
Мъшкѣнд де неастѣшнѣр зевала чеї дїнеа,
Іевїнд сѣнт еї пѣтѣнтъл, шї ресѣлѣнд оторъл,
Ла сѣпете рѣсвоїнїчї не кѣмпн днї лѣа зворъл,
Ка вѣлтѣрї че дн аер о праѣ ар ведеа;

Шї кѣнд аззїѣ гласъла аратеї тѣпѣтоаре
Шї кѣнд вѣзвїѣ сїлїтра де фѣлдер пѣртѣтоаре,
Кѣмпнїа, атмосфера де фѣт днѣтнекѣнд;
Іар пѣшїтре фѣт, прїн чеаѣл, егретелѣ албїчїоасе
Мїшкѣндѣсе департе, ка зѣмре фїороасе
Че ес дїн днѣтнеперек о крїм' амерїнѣнд;

Електрїкѣ скїптее сїмпдїѣ, шї вѣзвѣрїа
Din інїтѣ дн кїпѣтї сѣгѣ ка тѣнїа,
Не фрѣптеа'мї се апрїнсе, дн окї'мї стрелъчї;
Сѣнт пасѣрїле теле сїмпдїѣ арзѣнд пѣтѣнтъл,
Шї слава стрѣтошаскѣ, кѣ згомотъла кѣ вѣнтъл,
Іаззї'мї богате тѣреаѣл се івї.

А! знде е акѣта фрѣтоаса стрѣлѣчїре
Din времѣа кѣнд а ѣурї ероїкѣ ошїре

Дн лѣпте зрїаше Бъзвѣдїї komanda;
Кѣнд вѣлтѣръла Дачїеї, шї зраїї не'пѣткатѣ,
Шї дѣхъла рѣзвѣнерї, кѣ таптаї сѣнѣератѣ,
Мерѣеа дн фрѣптеа поастрѣ, шї калеа пѣ аръта!

Кѣлѣгѣренї днѣк пѣстреазѣ поменїреа,
Вїтежїлор, че'п валеаї аѣларѣ пѣтѣрїреа,
Ал фаптелор де чїпсте предъ вечнїк, мерїтат!
Іар прафъла че аколо де вѣлтѣрї вїсколоасе
Дн аер се рїдїкѣ, е пѣлѣбере де оасе,
Че тавере дѣштмане дн треакѣт аѣ лѣсат.

Слѣп кѣ дн зрїа лѣнтїеї, дн Асїа богатѣ.
Дака Моаметанї ведеа кѣте одатѣ
Дн армѣсар дн преажтѣї сѣ кате сѣорънд,
Коврїншї де векеа снаїтѣ, зїчеа кѣ'фїораре,
Кѣ ел а вѣзѣт зѣмра аѣеа днпрозїтоаре
А лѣї Мїхаї вїтеазъла асѣпрїле вїнд.

Аша ера одатѣ Ротънї, дар зпїреа,
Че ле хрѣнеа кѣражъл, че ле пѣсѣла тѣрїреа,
Кѣ векеа сїмплїтате дїн інїмї а лїпсїт.
А патрїї ізвїре, овъжет де іронїе
Дн вечї есте не вѣза ачелор каре шїе
Кѣ пѣтмелї сѣ трагѣ породъла амѣѣт.

Дар тот маї сѣнт пѣдїне вїртѣдї, шї вїиторъла
Дн еле се днкреде, аѣеапѣтѣ ажѣторъла
Че дн адък ла неаѣзрї вѣрѣваѣї пѣшїтѣторї.
Днсѣшї стѣпѣнъла лѣмїї зїсесе алѣт датѣ,
Кѣ пентрѣ'шн дрепт ел іартѣ Готора вїноватѣ;
Дрептатеа шї вїртѣтеа дн черѣрї сѣнт сѣрорї.

Іар вої рѣсвоїнїчї тїнерї, вої драѣї баталїоне,
Вої, фїї але ачелор вестїте леѣїоане,
Че поѣ днѣтре неаѣзрї зн пѣтме пѣ аѣ лѣсат;

Вої, кърор слава поастръ е дагъ дн пѣстраре
Къ чинсте вецї рѣспѣнде л'а патріи кетаре,
Къчї векїа постръ сѣнце нѣ поате фї смїтват.

Ана металѣрї скѣтпе, атор ал оменїрїї
Кънд днѣ пелѣкрате ҃ аскѣнд дн сѣлѣ фїрїї
Де пете днпегрїте къ греѣ ле осївенцї;
Дар кънд тѣна депрїнсъ лѣ адеце, лѣтѣреще,
Металѣ арѣнкъ разе, тѣрещ днподовеще
Шї сѣлѣ фрѣтѣсещїї, шї капете крїеицї.

Гр. Александрескъ.

МОЛДО-РОМЪНЪЛ Ла ПАРИС.

Kompoz de авторѣ Француз
Stanislaus Bellanger.

Дн тоате лѣкрѣрїе, тревѣе а дн-
чепе методїчеще. Дечї, чїне ворѣеще
де Молдо-Ромънї, саѣ маї вїне де Мол-
довенї шї де Ромънї, ворѣеще де о Мол-
до-Ромънїе. Де ачѣаста, нї се паре преа
къ цѣдекатъ, къ маї днпїнте де а дескрїе
не попор, се ворѣїт зп къвѣнт деспре
даръ, шї маї къ самъ де ачѣеа деспре
каре азїїм ворѣїндѣсе не ла пої прїп
Франція.

Молдо-Ромънїа... Чеї оаре ачѣаста?
Есте оаре вре зп попор де не дертѣрїе
челе цѣнѣноасе але Орїноклѣї, сеаѣ де
не тѣрїїнїе челе днпегдате але Камчеат-
кѣї? Е вре о царъ? вре зп флѣвїѣ,
вре о їнсѣлъ, вре зп пѣстїѣ саѣ вре о
пѣдѣре?... Іатъ че фемїѣ де днтрѣвѣрї
тшї фѣчѣаѣ нѣмаї къ вр'о 15 анї маї дн
зрїтъ, о тѣлїдїе де оаменї карїї, орї кѣт
де дїшенцат нї с'ар пѣрѣа астѣзї о асе-
тїне днтрѣваре, ераѣ нїще четѣценї фо-
арте естїмавлї, ва днкъ тѣлїдї дїп еї шї
патентадї, алегѣторї шї алешї etc. Се
нѣ кътва съ вѣ дншѣладї а кредѣ, къчї

кїар шї дн зїоа де астѣзї, преа пѣцїнї
оаменї сѣнт карїї съ къпоаскъ цїїїнда цѣ-
ографїкъ шї съ фї четїт не Балвї, Мак-
Картї, Лапї etc. etc.

Афлѣтоаре сѣв чел маї фрѣтос чер
ал лѣтеї, днтре Дѣлѣре, Карпадї шї Прѣт,
Молдо-Ромънїа нї с'аѣ дїскоперїт прїп дн-
трѣвареа чѣа таре а Орїентѣлвї: днтрѣ-
варе, а кърїа дїслегаре отѣрїтоаре се паре
къткъ тоате пѣтерїїїїе европїенещї се
тѣлїдетескъ де а о тѣна де азї не тѣне
ачѣастъ тѣестоасъ Имперїе а Амѣрадїлор
шї а Солїманїлор. Молдо-Ромънїа есте
Італїа, афаръ де монѣменте. Днтр'о зї
еа ва фї вѣлевартѣл комѣрїїенескъ а Мѣ-
рѣї-Негре.... Преа пѣтерїїкѣл мїнїстрѣ
а Катерїнеї а П. Потемкїн, нѣтѣа ачѣесте
дѣве Прїнцїпате, калѣа чѣа таре дѣла
Москва ла Бізанція.

Прїнцѣл Дїмїтрїе Кантемір аѣ зїе
деспре Молдо-Ромънї, песте карїї аѣ шї
domnїт, къ фѣндamenteл карактерѣлвї
лор есте фѣдѣлїа, сгѣрчѣенїа шї пещїїнда.
Зп консѣл нещѣескъ, D. Волф, аѣ адѣогат:
„Еї сѣнт нїще оаменї тѣндрї шї аспрї
кѣтрѣ сѣпѣшїї лор, фїнї, вїкленї, цѣлошї
шї резѣвѣторї.“ Дн сѣѣршїт зп кълѣ-
тораш зогѣр, Контеле Карачаї, тї де-
скрїе: воїнїчї, вїне фѣкѣдї ла трѣп, днцѣ-
лѣгѣторї, гївачї, — днсъ лѣнешї, шї де-
дадї ла фемїеї.

Нѣї треаѣа тѣа де а стѣдїа не Молдо-
Ромънї дн форѣл лѣкѣїнцѣї лор, къчї
алфемїѣ мї ар фї фоарте зшор де а а-
рѣта адеверѣл дн оаре-каре алѣпекѣрї кѣт
шї ковѣршїрѣа чѣа непотрївїтѣ дн тѣлте
де ачѣесте фелѣрїте пѣрерї. Еѣ т'ам дн-
сѣрчїнат де аї арѣта кътѣс еї дн Парїс.
Тревѣе съ цїїм къ океана днтрѣ о тѣлѣ

ші къ скалпелъ сеаѣ дѣлтица дн чеа-
лалтъ, каре сънт, дн ачест сат таре, im-
пресиіле лор, кпнѣл фѣптѣреі лор, днсъ-
шіріле лор, дефектеле лор, днтр'ѣи къвѣнт
deprinderіле ші datіnеле лор.

Дакъ есте вре зп лок дн лѣте каре
се адінте атіндеа стрейілор, каре съї
вете, съї търѣе, съї днкольтъчеаскъ,
съї фермече, апої ачест лок негрешіт
есте Парісѣл. Маї ворѣеаскъ - не апої де
Londra ші де преа днтпса еї дмпопо-
раре! де Viena не каре пої нѣ о пѣтем
descrie дѣпъ зѣгрѣвіреа че нї-аѣ dato D.
de Рокелор днтр'ѣи moment де вѣн змор,
де Санкт-Петербург ші де monumentеле
лѣї челе де мармѣръ алѣв! де Берлін ші
despre admirавіліе сале днорѣндсірі ар-
хітектонічеші, де Madrid ші де вестітѣл
съѣ палат Ескѣріал! де Константинополе
ші де зпескъл лѣї Босфор ші дн сѣър-
шіт де Roma, ачеасът веке, побілъ ші
тѣдрѣ четате а Тарквінілор, а Цесарілор
ші а Преа-Съндітѣлѣї пострѣ Папѣ! То-
тѣл се днтѣпекъ, тотѣл се пере dіnаіnteа
вліділор челор днѣвсте але Парісѣлѣї, dі-
nаіnteа каселор лѣї дн фортъ де късче
де гѣпні, плѣтвос-азріѣ а черѣлѣї лѣї, а
павелеї чеа глодоасъ ші алѣнекоасъ а
gazѣлѣї лѣї чел втѣтѣторіѣ, а вѣстѣлѣї чел
інфернал ші а Bohemіenілор (dіganіі) лѣї!
Ѣи поет таре нѣ нї-аѣ dovedіт оаре къп-
къ фрѣтосѣл тѣ слѣтѣл? Ашадар, каре
лок dіn лѣте резнеще інтр'о аша десъ-
вѣршіре декѣт Парісѣл тоате kondіgііле
черѣте пентрѣ а дндрептѣдї о асѣел де
сокотіндѣ? каре політіе тѣ маї зпїкъ, маї
сіпгѣрѣ, маї nedіспѣрѣдїтѣ? znde'ї о маї
днтпнсъ прѣпастіе? znde'ї зп маї днкрѣ-
кътор dedал? znde се маї поате гѣсі а

тѣта лѣкс, сѣрѣчіе, плѣчері, ші атѣтеа
дѣрері? атѣтеа mіzлоаче де а адѣна атѣ-
да вані, ші маї къ самъ атѣтеа mіzлоаче
де аї келтѣї?

Парісѣл нѣ поате дар, ка съ нѣ
трагѣ пре тодї стрейіні прекъм оглїнді-
ріле Аравіеї пре караваніле рѣтѣчіте, пре-
към фата-Моргана пре сѣрїманїї пескарї
днтре Месїна ші Реціо ші прекъм лор-
петеле адімінескъ пре ванкїерї. Дн а-
частъ прївіре се тѣмплѣ ші къ артїстїї:
тревѣе ка, тодї, съ віе съ се жерѣвіаскъ
дн ачеасът лѣкзіндѣ а літерілор ші а
артелор. Nime нѣ поате dінеа дандѣш
капѣл, дакъ п'аѣ прїміт вотеѣл челор
алешї, нѣ дн апеле челе вінекъвѣнтате
але Іорданѣлѣї, дарѣ не дерѣвріле Сеї-
неї. Sic fata voluerunt! Аша соарта аѣ
воїт....

Ші къ тоате ачестеа Молдо-Ромѣнії
фостаѣ днделѣнг тімп несїндїторї ла фар-
тѣкъл Атедїеї. Де днделѣнгат тімп фата
омерїкълѣї Мізгард адїпнсѣсъ пѣпѣ ла
Бѣкѣрешї ші пѣпѣ ла Іашї, політііле лор
челе мїтрополїтене, фѣрѣ ка еї съ се дн-
дѣплече де а се ademenї. Кѣвндадї дн
орїентала лор indolencіе, еї нїчі къ маї
къцетаѣ де а се маї dїstегдї. Тревѣїа ка
армата росїанѣ съ се арѣте ла зшеле лор
пентрѣ ка де одатѣ съ се трезіаскъ, ка
към ар фї фост атпнші де кътрѣ Піла
лѣї Волта; атѣпчеа пѣмаї Молдо-Ромѣ-
нії днцѣлесерѣ къ треѣвѣ съ дноеаскъ
оаре каре поѣе реладїї. (??)

Фрекареа днтре дѣншії, дн лок де
а тѣмпнї попоареле, лі есте dіn протївѣ ачееа
чеї dімнастїка ла трѣп, стѣдіа ла тіпте,
авереа ла ачіа каре нїчі одатѣ п'аѣ авт:
еа лі дѣ пѣтерї. Кѣдїва жѣпнї воерї къ

inimъ aprincъ, цепенроасъ, дндълесъръ ачеаста фoарте vine. Днорвнтънд тър-вареа зршилор шї а лъпилор, еї стръвъ-търъ Алпіи Бастарнічі шї сосіръ ла Кронщат — Брашовъл —; апої de ла Кронщат, се сковоріръ пълъ ла Віена, de ла Віена ла Мінхен, de ла Мінхен, ла Baden, шї ла сѣършіт de ла Baden ла Паріс. Дн авъл 1830, garı nantes in gurgite vasto — адікъ къ авіа се пѣтера опт сеаѣ зече Молдо-Ромъні ла Паріс: астъзі сълт чел пвдїн песте чїпчїзъчі.

Чеа дїн тѣй а лор днтїпърїре, кнд сосескъ, есте днтокта ка ачелъї прост провинціал къръеа тї спѣсъсе оаре-чїне кѣмкъ Капітала есте зп пѣтънт ка а лбі Канаан, о царъ de Коканї, о їнсълъ de пълчерї: еаї ръче. Пѣтеаѣ еї съ квцете къ о політіе каре аѣ фост лѣквїтъ de зп Наполеон, адікъ маї de зп зѣѣ, съ пѣ фїе маї splendidъ декът політіїле къ каселе челе тѣреде къ каре Халїма ш'аѣ днподовїт їсторїїле че ле спѣнеа сълта-пълзі Шарїар? Ъїміреа лор аѣ фост къ атъта маї сїмцїтъ, пентрѣ къ еї се прегътїсъ акъм къ дїсфъгареа думївпъторъ-лбі ефект че тревъеа съ ле продвкъ прї-віреа політіїлар чезор тарї шї фръжоасе не знде аѣ трекут пълъ съ ацївпгъ ла Паріс. Днсъ ачеастъ перпїнчоасъ днтї-пърїре цїне пвдїн. Дндатъ Молдо-Ромъ-нії се сѣпзвї днрїзрїреї аерълзі неаналїсавїмъ пре каре, дїн тоате пърдїле, еї тл рѣсв-флз, шї еї реквлоск къ дн лок de а віеа чеї фръжос, пѣ аѣ възът декът пѣмаї чеї маї слът. Дакъ Парїсъл пѣ посесъеде кїар, дъпре кѣм еї ш'аѣ днкїпвїт, палатърї de крїсгал, отелърї de порфїръ, подърї de ардїнт, case de авр, павеле de лемн de

тахон, Парїсъл пѣшеде гїгантїк кѣтръ десъвършіре — пої ерам съ зїчем кѣтръ дескрещере, дн атъта ачесте дозе кѣвїнте нї се парѣ апронїете. Ън Молдо-Ромън дїн чеї маї їнтїмї аї пострї кѣноскъдї, астъзі зпъл дїн тїперїї чеї маї днсемпадї дн дара са, скрїсъ опт зїле дъпъ сосїреа лбі ла Парїс, кѣтръ чеї дїн фамїліа са: „Мъ днтревадї че квцет еѣ деспре ачеастъ політіе маре? Днпръмът сокотїнда теа дїн адъкъл зпелї векїтъръ de карте а поетълбі Скарон каре дїн днтѣмпларе мїаѣ кѣзът дн тълъ. Дескрїереа пѣї de ерї, шї тотъшї мї с'аѣ пърът фoарте акъратъ. Іатъ традиціа:

О копфъз' адъпътъръ de кѣсъде мїчї шї тарї,
Глодърїї, некъръдънїї не злїдї кѣт п'аї гндїт,
Кърдїї, вісерїчїї, варачїї, подърїї шї маї слабе шї
маї тарї,

Магазїї шї дзгенїде съръкъде de-аї вроїт.
Мїї галадїї сконїї дїн кѣтїе фър de нїчї зп влїшор,
Вїгенїї каре 'нкремїнеск фадъ стънд к'зп мїлітар,
Фанфаронїї шї пїерде-варъ тремърїнд дн фъркъшор,
Падїї, лакеїї, потлогарїї ацерїї ш'алте соїзрї de
талхарїї,

Каї, карете, трѣсъреле, влет маре, пълъвїдел,
Іат-ачеста е Парїсъл, de вроедїї те-ашазъ'н ел.

Шї тотъшї пѣ дмпїедекъ дъпъ ше-дереа de о лъпъ de зїле дн Парїс, ка амї-къл пострѣ съ пѣ девїпъ фанатїк, шї съ пѣ зїкъ дн потпосъл лїмвацїѣ ал рѣсърї-тенїлор: „Лъмеа е о сахара (desert) че пѣ аре декът пѣмаї о оазъ „Парїсъл.“

Дн дара лор, знде траївл е аша de лесне, Молдо-Ромънії (маї къ самъ, Мол-довенїї) зс фoарте авъдї: дн Франціа, авереа лор пѣ днсампъ чева естраордї-нарїѣ. Днаїнте de а пъръсї пѣшънтъл дн каре с'аѣ пѣкѣт шї дн каре с'аѣ а-

лъпат, и се въпросъкъ вѣте къ 2 сеаѣ 3000 de галбени, вѣте одаѣ маі пѣдін ші преа рар къ маі тѣлт. Къ ачеастъ сѣтѣ, дн-семпѣтоаре дн patria лор, еі спереазѣ къ вор петрече днделѣнг тѣмп трайѣл до-тнѣлор челор марі, віаца лор чеа маі амеаст ші маі догіѣтѣ. Пѣкат къ імѣзіа нѣ дѣне тѣлт; днсъ, чѣдат лѣкрѣ! admirația лор спореѣе трепѣтат нѣмаі ші нѣ-маі пентрѣ къ пѣнга лор скаде. Дар дакъ, ші ачеаста се тѣмплѣ кам ла тѣлді дін трѣпшіі, къдетѣнд еі къ ла Paris пот съ се десѣѣтезе тот аша къ галаптоміе ка ші дн капітала Осподарѣлѣі, траг дн зна де ачесте оспѣтѣрїі тѣлт къѣтате де кътрѣ Інглезї, дн вліда Пѣчеї сеаѣ дн вліда Рїволї, ші аколо пітрекѣ ка вѣ деп-тїмен; дндатѣ днсъ тѣс невоїді де а се маі стрїнде сеаѣ де а се днтѣрна дн став-лѣл лор. Кїрїозїтатеа неѣїнд днкѣ — дндеплініѣтѣ, еі рѣтѣлѣ; днсъ се дѣк фоарте вѣрѣѣтеѣе де а се днкѣѣва днтрѣѣн маі modest каравансерайлѣ. Дела рѣндѣл дін тѣѣ еі се тѣркѣ дн ал чїпчїлеа: Пѣ-дїнѣ деосевїре! сѣс нѣмаі маі тѣлѣте тре-пѣте. Ачеаа че мїе лор маі къ аневое дн ачестѣ реформѣ, есте къ нѣ потѣ съ се маі стрѣтѣте. — Молдо-Ромѣнїї дін па-тѣра лор тѣс фоарте неастѣмпѣраді; Тѣрчїї тѣі нѣмеск Іѣрѣк (помазї сеаѣ кътрїерѣ-торї); еі нѣ потѣ съ стее маі тѣлт де опт зїле дела оламѣ днтрѣѣн лок; чїпчї-спреѣече зїле ар фї песте пѣтїнда (нес plus ultra) пѣтерїлор лор; о лѣлѣ нїчї къ сїаѣ азїтѣ вѣре одаѣтѣ. Ної щїм пре вѣлѣ кареле тї волнав ка тоді волнавї, шї дін ачеастѣ прїчїнѣ нѣ поате съ се стрѣтѣте дн алѣ локѣїнѣ. Сѣнт шасе сепѣтѣнїї де вѣнд пѣтїмѣѣе, шї фїнд къ ачеастѣ

сѣферїнѣтѣ, ка съ тїкѣ аша, е вѣ феномен де днделѣнгаре, апої спѣлѣ вѣїї къ, дакъ се ва маі прелѣпїді днкѣ кътева зїле, не-стїнїтїт къ непорочїтѣл ва тѣрї дїн ачеаста. De unde оаре ле вїне ачеастѣ невое де вѣлѣаре, каре формѣазѣ о днпопчїшѣре чѣдатѣ къ непѣсарѣа лор чеа овїчпѣтїѣ? Ачеастаї о проблемѣ пре каре Academia Франгозаекѣ о ва пѣне къндѣва дн копѣѣрс.

Іарѣшї, маі репѣтѣм, къ ачеа че мїе маі къ аневое, есте къ с сїлїді де а се мїпсї де слѣді, сеаѣ де а нѣ дїнеа декѣт нѣмаі о слѣгѣ, сеаѣ де а нѣ авѣа нїчї де кът. De о кам даѣтѣ, мї се паре кам къ непѣтїнѣтѣ; къчї ла Бѣкѣрепї шї ла Іашї преа тѣлді се днтрѣвїнѣдеазѣ! вѣ склѣвѣ пентрѣ а вѣмплеа чїѣвѣкѣл, вѣ ал доїлеа пентрѣ а л апрїнде, вѣ ал треїлеа пентрѣ а л адѣче, вѣ ал патрѣлеа пентрѣ а прївї, дн пїчоаре, пре стѣпѣнѣл сеѣ фѣтѣнд, вѣ ал чїпчїлеа пентрѣ ка сѣї деѣ дѣлчѣдї, вѣ ал шеселеа къ пахарѣл къ апѣ, вѣ ал шептелеа къ шерветѣл, вѣ ал опѣлеа пентрѣ аї да вѣстаоа де дїос; алді чїпчї-зѣчї пентрѣ а л дѣтѣрѣка, а л раде, аї пентѣна варѣва, аї спѣла тѣнїле, аї фаче пѣрѣл; днсѣѣршїт алді чїпчїзѣчї пентрѣ слѣжѣва касѣї, пентрѣ апартамѣте, страѣ, трѣсѣрї, хамѣрї шї каї; фѣрѣ а маі ворѣї де везѣтїї, де чїокої, шї де арїѣвїді чеї фрѣтѣшї днпартадї де дѣвїа фѣтѣтоаре че стаѣ дн коадѣ, дн антїкамѣре, шї дн-деплінеск, дѣнѣ кът се зїче, слѣшѣва къ-венїтѣ дн дѣнѣре дн Франція масорїлор днпѣнаді дін каселе поастре челе марї. Се нѣ кътѣва сѣ вѣ дндѣплекадї а крѣде къ ачѣдї склѣвї потѣ ка сѣ факѣ вѣлѣ треаѣа алѣѣа: ачѣла че вѣмпле чїѣвѣкѣл нѣ лѣр апрїаде, де ар щїі такар кѣр къ-

пѣта ертаре; de acemene ачала че апрінде се фереце ка де фок де а'л змплѣ. Фие-каре кз троава лѣи. Аитр'о зи, трекунд не злида Подѣл Могошоаеи, трас де нице кзмплите ципете, аитрѣиз аитр'о оградѣ преа аитинсѣ ши възѣиз върколіндѣсе аи пѣлбере зп циган, каре зши тѣсѣ монѣл дрепт кз о ловитарѣ де секѣре. Аитре-кѣѣ пентрѣ че ел се чѣзтитѣ асфел: ми се респѣсѣ пентрѣ кѣл сѣлсерѣ де а тѣна дрошка стѣпѣлѣлѣ сеѣ. Ачеастѣ анде-летничѣре о авѣсѣсѣ ел маї тѣлѣи апи, ши пе каре о андеплинѣсѣ кз чеа маї таре адресѣ; асѣсѣ, фѣнд кз де о лѣнѣ і се лѣсѣсѣ ачеастѣ дрегѣторѣе, лѣи і се пѣрѣ зп лѣкрѣ фоарте педрепт кѣнд і се по-рончи де а о апѣка іарѣши. Іатѣ де знде іаѣ венит сѣпѣрареа ши деспераѣи лѣи.

(Ва зрма.)

UNIVERSALĂ INSTITUȚIE DE ПЪ-СТРАРЕ

Аипрезнат кз чеа дѣнтѣиз касѣ еко-номикѣ австриакѣ аи а са фѣинѣз дѣ-лѣчидат аитрѣзп кѣп зшор де анделес де Іоан Халѣпка,

предикаторѣл комѣнитѣнѣи еванѣелѣче аи Врѣс аи Бѣгарѣа.

Традѣс де Петрѣ Лѣпѣлов,
дѣн лѣмба цертанѣ аи чеа ромѣнѣ.

Аи Виѣна 1846.

Аи типографѣа Мехѣгарѣстѣлор.

Зп дѣскѣр: аитре предикатор, маѣістрѣ,
жѣде ши цѣранѣл Матеѣз.

(Предикаторѣл ши цѣранѣл аитрѣ аи лонтрѣ.)

Предикаторѣл. Мѣхаѣл Домнѣи тале, ая меѣ іѣвите Матеѣз! маї таре аити

плаче дѣнтре тоѣи; Domnia та поѣи авае таре кѣкѣрѣе деспре фѣи Домнѣи тале.

Матеѣз. Еѣ пот спѣне, кз пѣ сѣпт рѣи копѣи меї, асѣсѣ зп възѣв ка mine, ши кз чеї маї възѣл асѣсѣ аре дѣстѣлѣ спарѣре де кап. Кѣнд есте чѣнева сѣлит а тѣа пѣне де патрѣ орѣ пе зи ла шапте копѣи.

Пред. Адевърат ачеаста фаче пре-сте зи дѣбѣзѣи ши опт де дѣрѣвѣри, асѣсѣ іѣвите вечѣне! картофеле (грѣппѣри) драѣиле де еле асѣсѣ сѣпт възне. Еарѣ пре лѣпѣгѣ ачеаста David асѣсѣ аѣ спѣс о ворѣз адевъратѣ: „Еѣ ам фост тѣнѣр ши ам адевърѣнит, ши ниѣи одатѣ н'ам възѣт сѣ фѣе чел дрепт пѣрѣсѣт, сеаѣ сѣминѣи лѣи сѣ теарѣгѣ дѣпѣ пѣне“ (сѣ чершеаскѣ).

Мат. (Аши цѣрѣе о лакрѣмѣ). Ачеаста ши еѣ о пѣдеждѣеск дела Дѣмнезеѣ, ши пѣнѣ кѣнд аити ва да вѣаѣз ши сѣпѣтате, кз ажѣторѣл лѣитѣ воїз аи грѣи де дѣпѣши; асѣсѣ че ва фѣи атѣнѣи де сѣраѣи меї копѣи, дакѣ тѣ воїз деспѣрѣи преа тѣмпѣрѣиз де еї, ши че ва фѣи де mine асѣсѣши, де вор венѣи апи ши тѣ веї зѣче: „domnia та пѣ'ми плаѣи,“ прекум преа фрѣтос аї кѣзѣнтат сѣинѣи та ла рѣпосата меа Катѣнкѣ; оаре адѣчѣ'ѣи аинѣте?

Пред. Пентрѣ аитѣмпларѣе, че лесне поате венѣи дела о тоарте тѣмпѣрѣе, в'аш сѣѣтѣи аи тот кѣпѣл вѣѣ ши фѣекѣрѣѣа, ка сѣ зрмаѣи пѣлдеї меле.

Мат. Ах! Дѣмнезеѣл меѣ, дої копѣи ши шепте копѣи, ачеаста е таре осевѣре!

Пред. Пентрѣ ачеѣи шепте токма аи аша мод се ва аи грѣи ка ши пентрѣ дої, кз осевѣре пѣмаї де 50 де ф. арѣ.

Мат. Да чѣнѣзѣи де флорѣнѣи пѣ кад пѣтѣрѣи дѣн черѣз. Ши копѣи че аѣ дела

мѣтъ-са, де ачел пѣдін одатъ къ капѣл
пѣ тѣ воѣ атинде.

Пред. Де че нѣ дакъ се поате дѣ-
тревѣнда спре маї таре ал лор вѣне?
Везї, ївѣтѣл меѣ Матеїв! еѣ воѣ сѣдї
спѣн чева, дѣсѣ врекїлор сѣрде н'ам поф-
тѣ де а предїка.

Мат. Дѣ прївїнда ачѣаста Кѣвїошїа
та нѣ веї аваа а те плѣнѣ асѣпра теа,
вѣчї еѣ де мѣлт н'ам дѣдат а вѣрма сѣа-
тѣлѣ Domnieї тале.

Пред. Везї, вечїне! еѣ ам дат сѣ
дѣскрїе содїа, амѣодої копїїї меї шї пре
мїне дѣсѣмї дѣ вѣверсалѣл їнстїтѣт де
пѣстраре, каре е дѣпревнат къ чеа дїн
тѣїв касѣ економїкѣ австриакѣ.

Мат. (рѣде дѣ гѣра таре). Нѣ, Do-
мпѣле парох! ачѣаста е пентрѣ мїне преа
дѣпат.

Пред. Цї се паре къ е спѣнїолеще?

Мат. Ачѣаста нѣ о воѣ дѣделеце
еѣ нїчї одатѣ.

Пред. Нѣмаї рѣдаре вечїне Матеїв
дѣї воѣ спѣне ротѣлеще. — Казѣтѣ їчї,
де везї вїне, нѣ есте ачѣла кнезѣл (жѣ-
деле) къ маїстрѣл? токма еї сѣпт.

(Маїстрѣл шї кнезѣл дѣтре дѣ лонтрѣ.)

Мац. Бѣлѣ дїмїнеаца пофтеск!

Пред. Вїне адї венїт! вїне адї ве-
нїт! че есте поѣ?

Мац. Ам венїт сѣ вѣ черчетѣм Do-
мпѣле парох!

Пред. Нѣ кѣтва аѣ мѣрїт чїнева?

Мац. Ферѣаскѣ Дѣмпезѣѣ, нѣ! ва,
о павсѣ аша лѣпгѣ дѣкъ нѣ с'аѣ вѣзѣт,
дѣвѣнд кѣлт еѣ: „Венїдї сѣ дѣгронѣм
тревѣл!“ — дѣтрѣ адевѣр омѣл нѣ шїе
де мѣлте орї де вѣнде сѣ їае чїнчї креїдарї,
ка сѣшї фѣарѣ о жѣмѣтате де фѣлт де

карне. Аѣ свїт преа мѣлт шї прецѣл ла
мѣршава карне де оае, — се паре а фї
карне де мѣдѣ! — Апропо, че ера сѣ
зїк? н'аї вреа кѣвїошїа та ачї сѣ не тѣл-
мѣчѣщї пѣдїнтѣл лѣкрѣл ачѣаста? (ел скѣ-
те о фѣае де газетѣ дїн вѣзѣнарїѣ), еѣ нїчї
чїтї нѣ пот, не кѣм сѣ дѣделег. Есте
ворѣ пентрѣ оаре-каре їнстїтѣт де пѣстраре,
нѣмаї тїтѣла дѣкъ нѣ о пот дѣвѣнда де
рост: еа есте преа лѣпгѣ пентрѣ мїне.

Пред. Domnia та дѣкъ те аї дѣвѣ-
лѣїт къ лѣкрѣл ачѣаста, ка шї Domnѣл ве-
чїнѣл меѣ. Дацїмї сѣ вѣзѣ. Не семне ва
фї ворѣла деспре „Ѣнїверсалѣл їнстїтѣт де
пѣстраре дѣпревнат къ чеа дїнтѣїѣ касѣ
економїкѣ австриакѣ.

Мац. (дѣхѣлѣвѣ окїї). Пѣлѣ дѣтрѣн
фїр де пѣр аї гѣчїт! Domnia та тоате ле-
щїї, ачѣаста о спѣн еѣ тотѣвазна. Кѣвїо-
шїа та тревѣе тотѣшї сѣ фїї чїтїт ачѣаста
вѣдева.

Жѣделе. Domnѣл Кѣмѣтрѣ спѣне
аїча, къ се поате омѣл къ 200 де фло-
рїндї. —

Мац. Nota bene: дѣ арѣїнт. —

Жѣд. Кѣ къ 200 де флорїндї дѣ ар-
їїнт се поате пѣстра омѣл пе тоатѣ
вїеаца.

Мац. Шї нѣї тревѣе маї мѣлт сѣ се
атїнгѣ де дѣмѣлчїї.

Жѣделе. Нїчї сѣ дѣгеце лѣпгѣ орга-
не, сеаѣ сѣшї фѣрѣмѣнте капѣл къ „авеце“
— фѣрѣ глѣмѣ мїе'мї вїне греѣ де крѣзѣт.

Пред. Да еѣ воѣ спѣне шї маї мѣлт:
вѣ ом сѣрак кѣнд мерѣе лѣкрѣл вїне, се
поате пѣстра нѣмаї къ зѣче флорїндї шї
пе сїне шї пе копїлѣл сѣѣ, аша, кѣт ла
вѣтрѣнеделе сале сѣ трагѣ пе ан о дѣ-
семпнатѣ сѣмѣ дїн їнстїтѣтѣл де пѣстраре.

Жид. Хе хе! Ачеста есте зп кпн дела Domnia постръ Парох, прип каре вре съ'ши факъ къ пої о глзъмъ.

Пред. Де асть датъ нъ, Ізвѣтъ меѣ! ачеста е адевър де плин, ші токма акъм авеам де гънд съ ворвекъ деспре ачеста къ вечпъла Матеїъ.

Мац. Дечї аша'мі паре віне, къ пої токма апропо ам вініт. Міе'мі плаче ачеста, джкът пѣтві джделеце, дпсъ еѣ нъ пот пречепе тот. Фїї аша де вѣп къ віошіа та ші не фъ тот лѣкръл о църъ маї джделес.

Пред. Чел пѣціп еѣ воїъ съ черк: ші дѣпъ че вої, ка треї вѣрваді маї джделенді дпн Гроссшлагендорф вецї фї пречепът. —

Мац. (плаекъ капъл)

Пред. атѣпчі чеїамалді съ вор дпвѣца дпн вої. Аша ла лѣкръ.

Тот отѣл дорече а се пѣстра пе сіне ші не аї съї пентрѣ вѣтрѣпече. Дптр'ачеста, фъръ дпдоеамъ, пої тоді не дивоїп.

Мац. Еѣ деспре партеа теа стаѣ аїча де тот сіпгър, пічі содіе п'ам пічі копії; дпсъ кънд сокотеск, кът де греѣ есте пентрѣ зп дпвѣдъторїъ, кънд, дп але сале дпапнтате вѣтрѣпече, плзъмїме дп опреск дела слѣжъъ, прекъм пре зпъла ка міне (тѣшеце), пре към аратъ фїгъра; атѣпча ші еѣ тѣ спѣмъптезѣ; че се ва алеце де міне, кънд ва віні времеа, дпкаре нъ воїъ маї пѣтѣ фаче дестъл кетърїї

меле, дакъ Dzmnezeѣ дпмі ва да о віеацъ дпделѣпгъ.

Пред. Domnia та, ші еѣ, ші пої тоді, ші мії, ші тоате челе треїзечї де міліоане, карї се пѣтеск съпѣші Австріачї, аѣ чеа маї вѣпъ окаяіе а се пѣстра пентрѣ вѣтрѣпече пѣпъ ла тоарте, дакъ вор дпгрїжі съ фїе прїміді дп іпстітѣтъл де пѣстраре дпн Віенпа:

Мат. Шї пентрѣ ачеса треѣе съ деа фїе-каре доъ съте де флорїнді?

Пред. Ачеста есте чеа маї дпалтъ сътѣ, че се чере.

Мат. Ачеста есте преа тѣлат шї преа пѣціп дѣпъ към врем съ лѣзм. Атѣта сътѣ де ванї нъ поате съ лапече фїе-чіне. Шї деспре алтъ парте 200 де флор. даѣ пѣмаї 12 флорїнді дптерес, карїї ла міне, ла зп аша пѣтерпїк трѣгъторїъ де тѣтзп, се дѣк дп фѣт, че вѣкѣріе фаче! ваї че віне т'ашѣ пѣстра!

Преа фѣгъредѣ, джделепте domnъле, преа фѣгъредѣ спѣне'мі, рогъ-те, де къці ані ещї?

Мат. Преа тѣлатъ черере дела зп жѣпе, кареле къ воєа лѣї Dzmnezeѣ дпкъ маї поате мерѣе пре пічоаре де кавалер (тѣшеце), ар фї преа неполїтїк а дескоперї вѣрста; чї дакъ воєщї токма съ шїї, еакъ'ді спѣп, дпсъ съъ печетъл тѣчерїї, къ порт але меле шесе крѣчї шї дпкъ вре о доъ трѣсърї пе спате.

(Ва зрпа.)